

Suomen pankkisektorin häiriönsietokyky Euroopan vahvimpia

Sisällys

Suomen pankkisektorin tappionsieto- ja luotonmyöntökyky pysynyt vahvana	2
Kaikki suomalaispankit täyttävät kesäkuussa voimaan astuneen vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen	3
Suomalaispankkien ongelmaluotot pysyneet maltillisella tasolla	4
Luottoriskit kohonneet pandemiasta eniten kärsineillä palvelutoimialoilla – näiden toimialojen osuus pankkien yritysluotoista kuitenkin pieni	6
Kiinteistösektoriluottojen laatu pysynyt vakaana	8
Suomen pankkisektorin kriisinsietokyky eurooppalaista keskitasoa vahvempi	11
Pankkisektorin liiketulos vahvistui arvonalentumisten laskun ja tuottojen kasvun siivittämänä	13
Tuotot kasvoivat laaja-alaisesti	13
Suomen pankkisektorin kannattavuus pysynyt pandemian aikana eurooppalaista keskitasoa vahvempaan	15
Suomalaispankkien maksuvalmiusasema pysynyt vahvana	17
Talletusten ja keskuspankkirahoituksen kasvu pienentänyt joukkovelkakirjarahoituksen tarvetta	19
Kaikki suomalaispankit täyttävät kesäkuussa voimaan astuneen pysyvän varainhankinnan vaatimuksen	20
Suomalaispankkien markkinariskit maltillisella tasolla	20

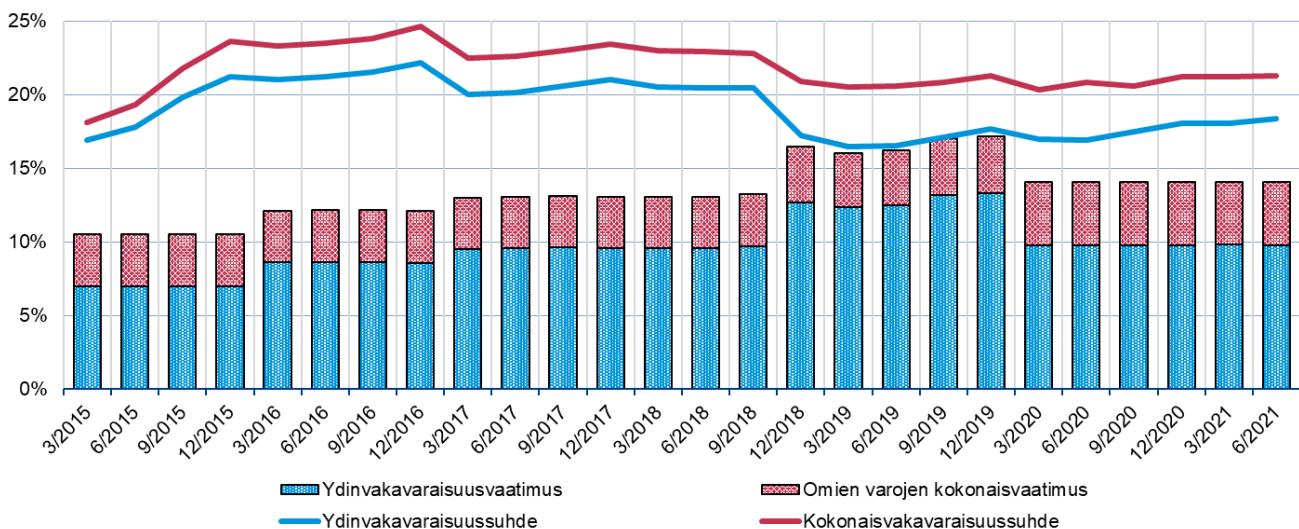
Kirjoittajat

- ❖ Arttu Kiviniemi, makrovakaussiantuntija
- ❖ Torsten Groschup, johtava riskiasiantuntija
- ❖ Sinikka Taskinen, finanssianalyitikko
- ❖ Marjo Risku, johtava riskiasiantuntija

Suomen pankkisektorin tappionsieto- ja luotonmyöntökyky pysynyt vahvana

Suomen pankkisektorin vakavaraisuussuhteet vahvistuivat tammi-kesäkuussa 2021 ja pysyivät euroopalaista keskitasoa korkeampina (Kuvio 1). Suomalaispankkien ydinvakavaraisuussuhde nousi 18,4 prosenttiin (12/2020: 18,1 %) ja kokonaisvakavaraisuussuhde 21,3 prosenttiin (12/2020: 21,2 %). EU-alueen pankkien vastaavat suhteet olivat keskimäärin 15,9 prosenttia ja 19,3 prosenttia maaliskuun 2021 lopussa. Vakavaraisuussuhteiden vahvistumista selittivät pääasiassa voittovarojen kasvu ja markkinariskin riskipainotettujen erien supistuminen. Myös luottovastuiden keskimääräisen riskipainon lasku tuki pankkisektorin vakavaraisuussuhteita¹. Luotonannon volyymin kasvu sekä joidenkin pankkien luottoriskin sisäisille malleille asetetut valvonnalliset rajoitteet jarruttivat vakavaraisuussuhteiden vahvistumista.

Kuvio 1. Suomen pankkisektorin vakavaraisuussuhteet ja -vaatimukset

Lähde: Finanssivalvonta

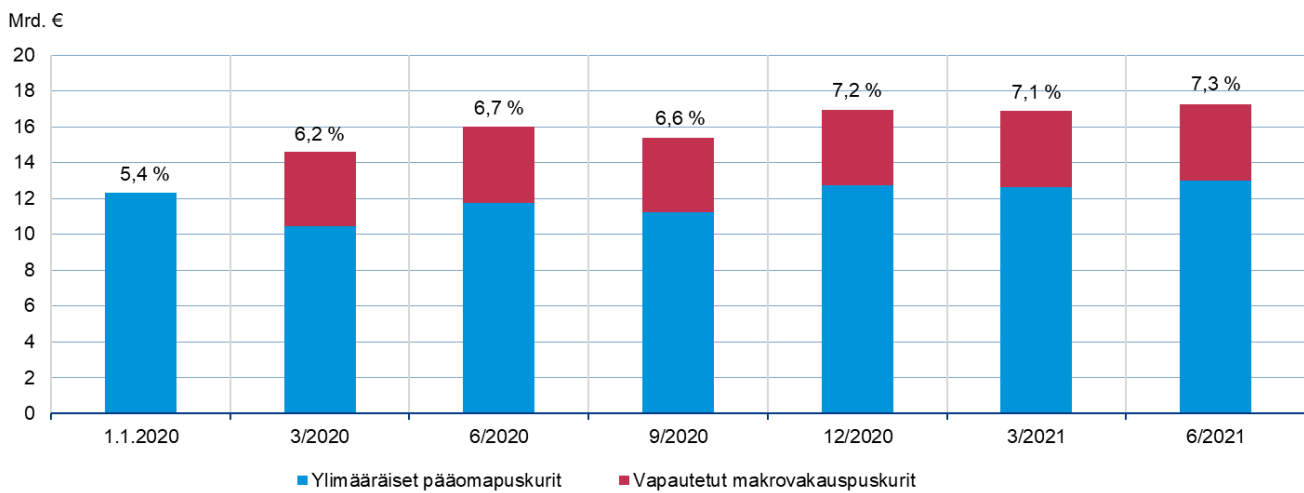
Suomalaispankkien luotonmyöntö- ja tappionsietokyky on pysynyt vahvana koko pandemian ajan. Suomen pankkisektorin keskimääräiset vakavaraisuussuhteet olivat kesäkuun 2021 lopussa korkeimmillaan sitten syksyllä 2018 tapahtuneen Nordean pääkonttorin Suomeen siirtymisen. Suomalaispankkien ongelmaluottojen maltillisen määrän sekä keskimääräistä vahvempaan pysyneen tuloksentelekykyyn lisäksi pandemian aikana voimaan astuneet sääntelymuutokset ovat tukeneet suomalaispankkien vakavaraisuussuhteita. Pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyjen luottojen ja IT-ohjelmistojen vakavaraisuuskäsittelyä koskevat huojennukset ovat vahvistaneet pankkisektorin keskimääräistä ydinvakavaraisuussuhdetta yhteensä yli 0,5 prosenttiyksiköllä. Toisaalta myös finanssipoliittiset tukitoimet, kuten suorat yritystuet ja julkiset takaukset, sekä pankkien myöntämät lyhennysvapaat ovat tukeneet pankkiasiakkaiden maksukykyä ja siten myös pankkien vakavaraisuutta.

Suomen pankkisektorin omien varojen ylijäämä on myös pysynyt vahvana. Suomalaispankeilla oli vakavaraisuusvaatimukset ylittäviä pääomapuskureita yhteensä 17,2 mrd. euroa (7,3 % riskipainotetuista eristä) kesäkuun 2021 lopussa. Ylimääräiset pääomapuskurit olivat suurimmalla osalla suomalaispan-

¹ Luottovastuiden keskimääräistä riskipainoa laskivat valtiostuiden kasvu ja yksityisen sektorin luottokannan kasvun painottuminen vähittäisvastuisiin.

keista korkeammalla tasolla kesäkuussa 2021 kuin ennen pandemiaa. Vakavaraisuussuhteiden vahvistumisen lisäksi suomalaispankkien ylimääräisten pääomapuskurien vahvistumista selittävät erityisesti keväällä 2020 tehdyt makrovakauspuskurien kevennykset (Kuvio 2).

Kuvio 2. Suomalaispankkien omien varojen ylijäämä vakavaraisuusvaatimuksiin verrattuna

Lähde: Finanssivalvonta

*Pylväiden yläpuolella puskurin suuruus riskipainotettuihin eriin suhteutettuna

Kaikki suomalaispankit täyttävät kesäkuussa voimaan astuneen vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen

Kesäkuussa 2019 julkaistuun luottolaitosten vakavaraisuussäätelyn uudistuspakettiin (ns. pankkipaketti) sisältynyt kolmen prosentin sitova vähimmäisomavaraisuusastevaatimus (*leverage ratio*) astui voimaan 28.6.2021. Luottolaitosten riskiperusteisia vakavaraisuusvaatimuksia täydentävän vähimmäisomavaraisuusastevaatimuksen tarkoituksena on hillitä luottolaitosten liiallista velkaantumista. Luottolaitosten on täytettävä samanaikaisesti sekä riskiperusteiset vakavaraisuusvaatimukset että ei-riskiperusteinen vähimmäisomavaraisuusastevaatimus.

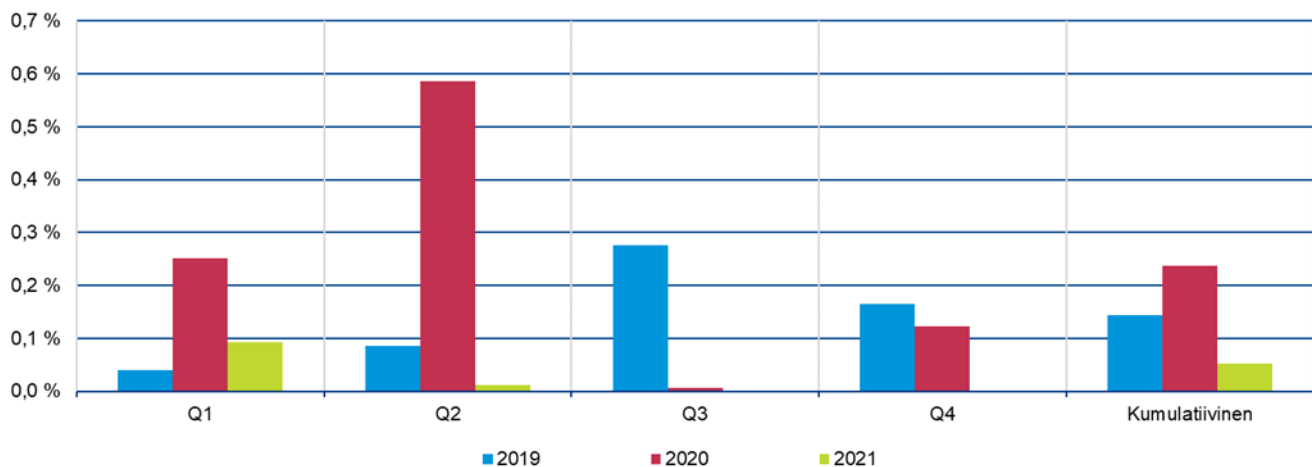
Suomen pankkisektorin keskimääräinen omavaraisuusaste oli kesäkuun 2021 lopussa 5,9 % (12/2020: 6,2 %). Suomen pankkisektorin omavaraisuusaste vastaa eurooppalaista keskitasoa. Kaikki suomalaispankit täyttivät sitovan kolmen prosentin vähimmäisvaatimuksen kesäkuun 2021 lopussa. Kesäkuun 2021 lopun tietojen perusteella vähimmäisomavaraisuusastevaatimus on riskiperusteista ensisijaisten omien varojen vaatimusta kireämpi kolmelle luottolaitosryhmälle. Vähimmäisomavaraisuusastevaatimus kasvattaa näiden suomalaispankkien efektiivisiä ensisijaisilla omilla varoilla katettavia pääomavaatimuksia yhteensä noin 300 milj. eurolla¹.

¹ Merkittävästi aiemmin julkaistuja arvioita pienempi vaikutus johtuu julkisille kehitysluottolaitoksille kesäkuussa 2021 voimaan astuneessa vakavaraisuusasetuksessa myönnettyistä helpotuksista. Kuntarahoitus täyttää julkisen kehitysluottolaitoksen määritelmän ja voi jättää valtio- ja kuntavastuut huomiotta omavaraisuusasteen laskennassa, mikä pienentää Kuntarahoituksen euromääräistä vähimmäisomavaraisuusastevaatimusta huomattavasti.

Suomalaispankkien ongelmaluotot pysyneet maltillisella tasolla

Suomalaispankkien kirjaamien arvonalentumisten määrä kasvoi voimakkaasti vuonna 2020 mutta jäi kuitenkin maltillisemmaksi kuin Euroopassa keskimäärin. Vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla suomalaispankit kirjasivat luotoistaan selvästi vähemmän arvonalentumisia kuin edellisvuonna (Kuvio 3). Arvonalentumisia kirjattiin myös hieman vähemmän kuin tammi-kesäkuussa 2019. Uusien arvonalentumiskirjausten alhaista määrää erityisesti vuoden 2021 toisella neljänneksellä selittävät talousnäkymien kirkastuminen sekä vuonna 2020 tehdyt merkittävät odotettavissa olevien luottotappioiden lisäkirjaukset, jotka ovat edelleen käytettävissä tulevien realisoituvien luottotappioiden kattamiseen.

Kuvio 3. Suomalaispankkien vuositasolle korotetut neljännesvuosittaiset arvonalentumiset suhteessa luottokantaan

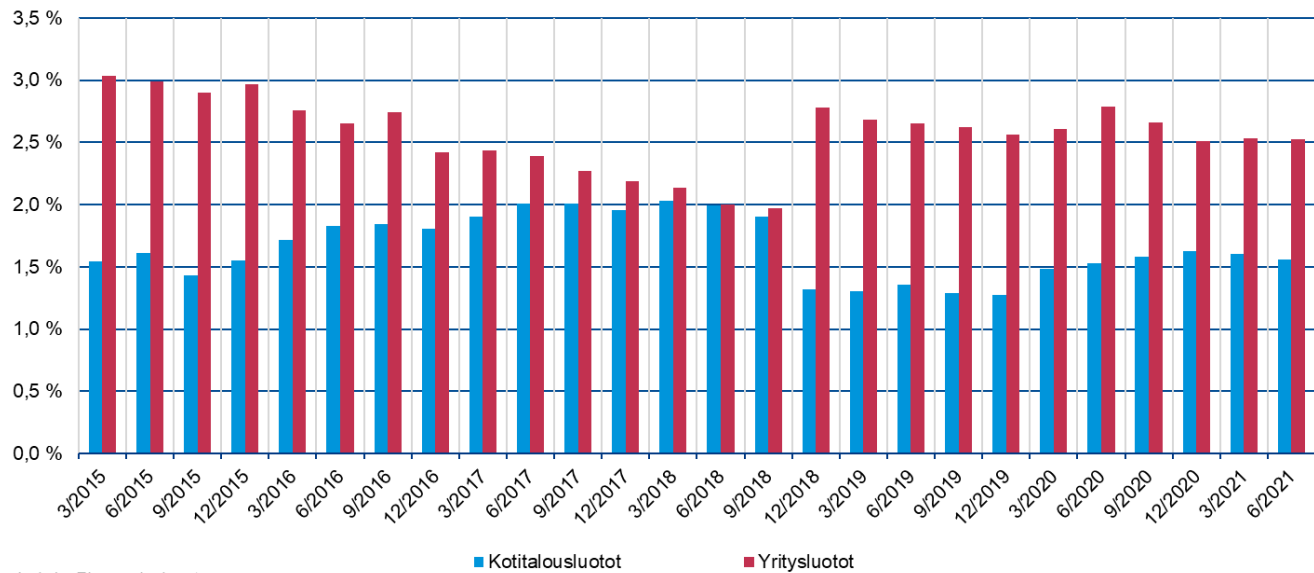

Lähde: Finanssivalvonta

Suomalaispankkien ongelmaluottojen määrä ei ole käänntynyt merkittävään kasvuun koronapandemian aiheuttamasta talouden taantumasta huolimatta. Järjestämättömien kotitalousluottojen nousu taittui vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla (Kuvio 4). Järjestämättömien kotitalousluottojen osuus oli 1,6 prosenttia kesäkuun 2021 lopussa (12/2020: 1,6 %). Järjestämättömien kotitalousluottojen nousua vuoden 2020 aikana selittää pandemian lisäksi uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto, joka lisäsi maksukyvyttömyystapauksia joissakin pankeissa. Järjestämättömien yritysluottojen osuus on pysynyt suhteellisen vakaana koko pandemian ajan. Suomalaispankkien yritysluotoista 2,5 prosenttia oli järjestämättömiä kesäkuun 2021 lopussa (12/2020: 2,5 %). Suomalaispankkien järjestämättömien kotitalous- ja yritysluottojen osuudet ovat edelleen Euroopan matalimpien joukossa.

Suurin osa pankkien erityisesti keväällä 2020 myöntämistä maksuohjelmahelpotuksista on päättynyt. Kesäkuun 2021 lopussa maksuohjelmamuutosten piirissä olevia yritysluottoja oli 2,4 mrd. euroa (8/2020: 9,0 mrd. euroa) ja kotitalousluottoja 13,9 mrd. euroa (8/2020: 24,8 mrd. euroa). Yli puolet kotitalousluottojen lyhennysvapaista päättyi elokuussa 2021, kun ruotsalaisten asuntoluottojen lainsäädännöllinen lainamoraattoria päättyi. Lyhennysvapaiden päättyminen ei ole lisännyt maksuvaikeuksia, vaan suuri osa pankkiasiakkaista on pystynyt jatkamaan lainojen hoitamista alkuperäisen maksuohjelman mukaisesti. Lainojen asianmukaisesta hoitamisesta viestii myös Finanssivalvonnan kuukausittainen luottoriskikysely, jonka mukaan alle 90 päivää erääntyneiden yritys- ja kotitalousluottojen määrät ovat pysyneet vakaina jo pidempään.

Kuvio 4. Suomalaispankkien järjestämättömien kotitalous- ja yritysluottojen osuudet

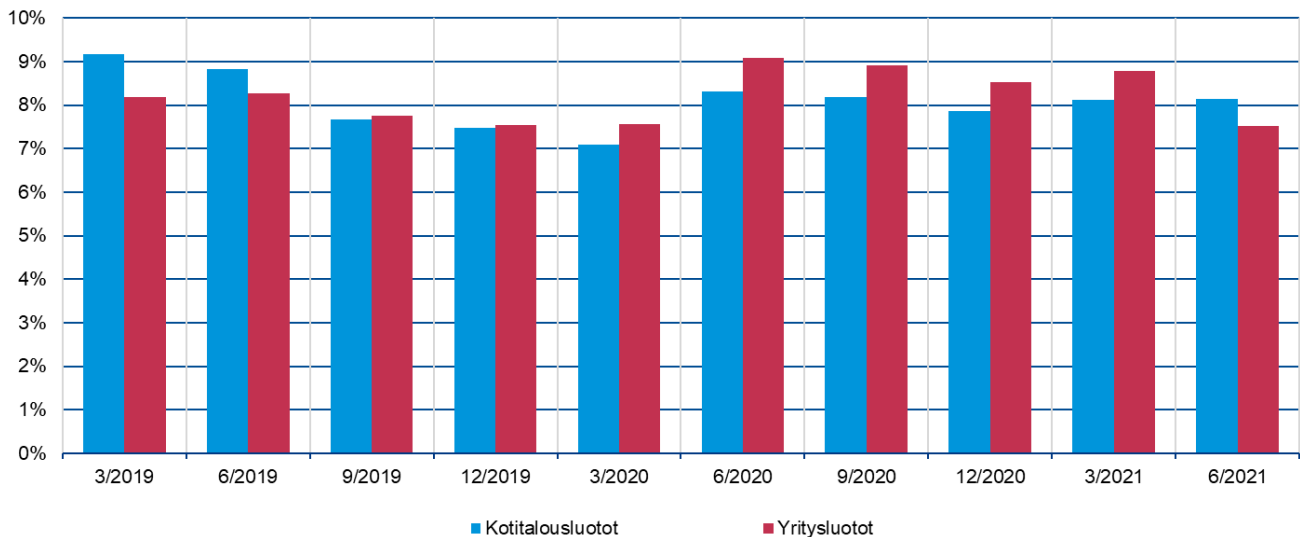
Muutokset suomalaispankkien luottojen IFRS 9 -kirjanpitostandardin mukaisten arvonalentumisvaiheiden jakaumissa eivät myöskään viesti luottoriskien merkittävästä kohoamisesta¹ (Kuvio 5). Arvoltaan alentuneiden (arvonalentumisvaihe 3) ja luottoriskiltään kohonneiden (arvonalentumisvaihe 2) yritysluottojen suhteellinen osuus laski vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla pandemiaa edeltäneelle tasolle 7,5 prosenttiin (12/2020: 8,5 %). Kotitalousluotoissa vastaava osuus nousi hieman ja oli 8,1 prosenttia kesäkuun 2021 lopussa (12/2020: 7,9 %). Suomalaispankkien luottokannan laatu on myös arvoltaan alentuneiden ja luottoriskiltään kohonneiden luottojen osuuksilla mitattuna Euroopan parhaita.

Luottojen siirtymät arvonalentumisvaiheiden välillä viestivät myös luottoriskien kasvun tasaantumisesta. Yritys- että kotitalousluottoja siirtyi edelleen nettomääräisesti enemmän korkeamman luottoriskin arvonalentumisluokkiin kuin sieltä pois vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla, mutta siirtymät olivat maltillisempia kuin tammi-kesäkuussa 2020 (Kuvio 6). Erityisesti yritysluotoissa luottoja siirtyi nettomääräisesti arvonalentumisvaiheisiin 2 ja 3 selvästi vähemmän kuin vuosi sitten.

¹ Vaiheeseen 1 sisältyvät sellaiset instrumentit, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Vaiheeseen 2 sisällytetään instrumentit, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi ja vaiheeseen 3 instrumentit, joiden arvo on alentunut. Vaiheeseen 1 luokiteltujen instrumenttien arvonalentumiskirjaus perustuu 12 kuukauden odotettavissa oleviin luottotappioihin, kun taas vaiheissa 2 ja 3 arvonalentumiset perustuvat instrumentin koko juoksuajan odotettuihin luottotappioihin.

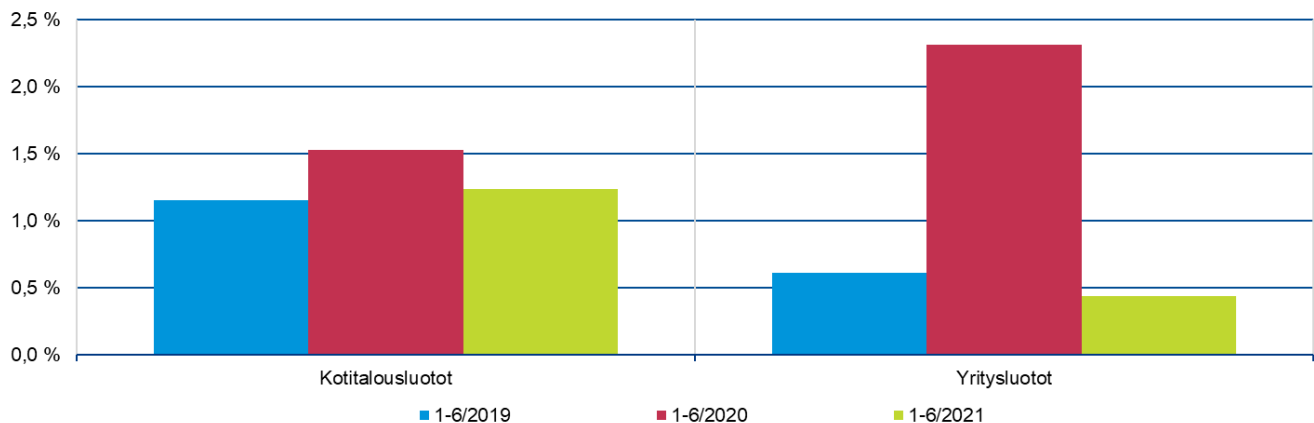

Kuvio 5. Luottoriskiltään kohonneiden ja arvoltaan alentuneiden kotitalous- ja yritysluottojen osuudet

Lähde: Finanssivalvonta

Kuvio 6. Luottojen nettomääräiset siirtymät korkeamman luottoriskin arvonalentumisluokkiin suhteessa vuoden alun luottokantaan

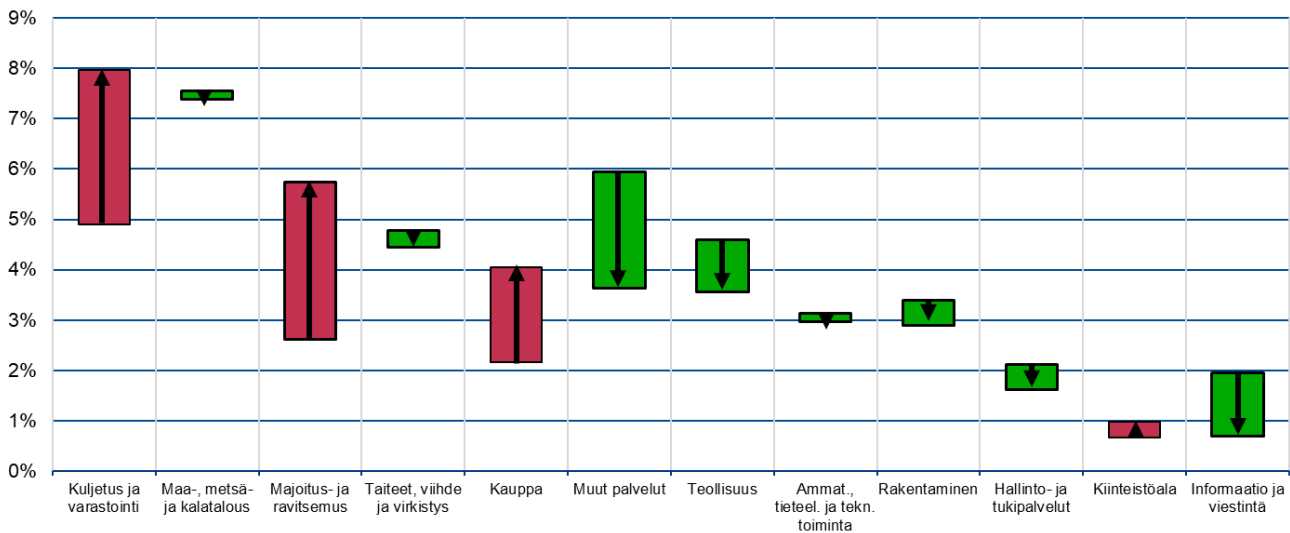
Lähde: Finanssivalvonta

Luottoriskit kohonneet pandemiasta eniten kärsineillä palvelutoimialoilla – näiden toimialojen osuus pankkien yritysluotoista kuitenkin pieni

Vaikka suomalaispankkien yritysluottojen luottoriskit ovat kokonaisuudessaan pysytelleet maltillisella tasolla pandemian aikana, luottokannan laadussa ja sen kehityksessä on huomattavia eroja eri yritystoimialojen välillä. Järjestämättömien luottojen osuudet ovat selvästi keskimääräistä korkeammalla tasolla ja kohonneet keskimääräistä nopeammin pandemiasta eniten kärsineillä toimialoilla (Kuvio 7). Suomen Pankin luottotietoraportoinnin perusteella myös luottoriskeiltään kohonneiksi tai arvoltaan alentuneiksi luokiteltujen luottojen osuudet ovat selvästi muita toimialoja korkeampia kolmella pandemiasta eniten

kärsineellä palvelutoimialalla¹ (Kuvio 8). Näiden luottojen osuudet ovat myös kasvaneet pandemian eniten rasittamilla toimialoilla keskimääräistä voimakkaammin. Alkuvuonna 2021 osuuksien kasvu on kuitenkin tasaantunut.

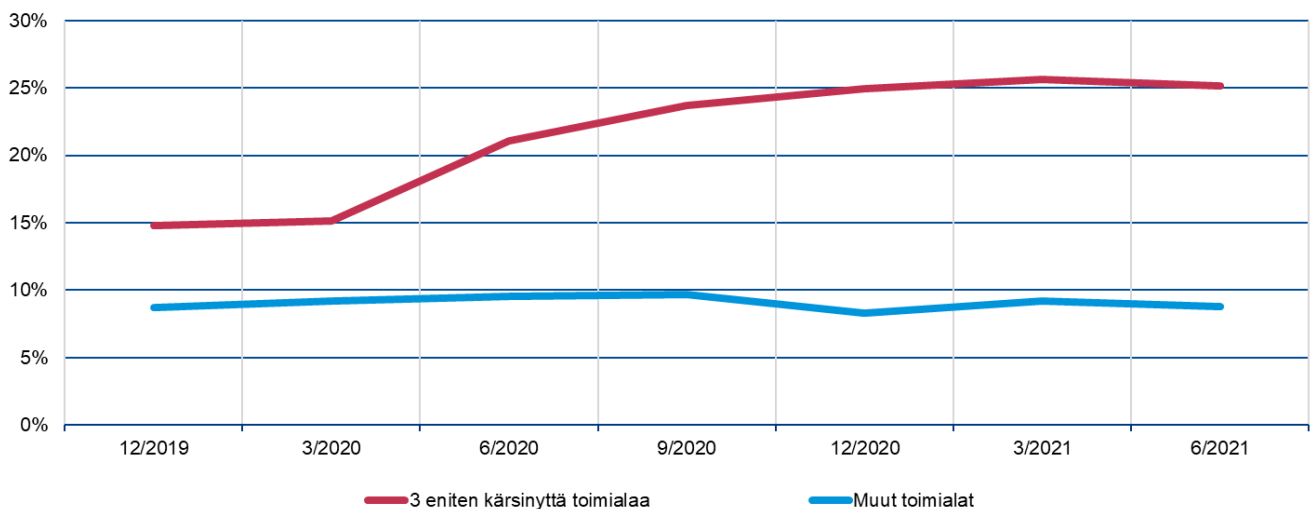
Kuvio 7. Järjestämättömien luottojen osuuksien muutokset eri yritystoimialoilla aikavälillä 12/2019–6/2021

Lähde: Finanssivalvonta

*Punainen viittaa osuuden kasvuun, vihreä osuuden laskuun vuoden 2019 lopun tilanteeseen verrattuna

Kuvio 8. Arvoltaan alentuneiden ja luottoriskiltään kohonneiden yritysluottojen suhteelliset osuudet eri toimialojen luotoista

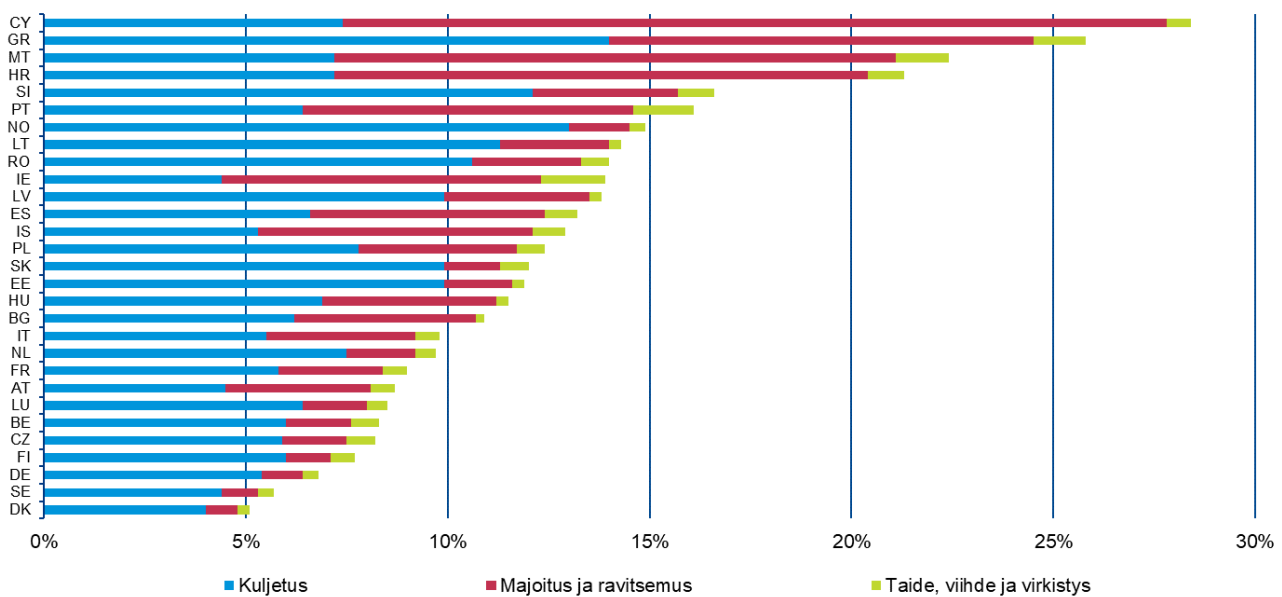

Lähde: Suomen Pankki, Finanssivalvonnan laskelmat

¹ Kolme eniten kärsinyttä toimialaa vuoden 2020 liikevaihtopudotuksen perusteella: majoitus- ja ravitsemustoiminta, taide, viihde ja virkistys sekä kuljetus ja varastointi.

Julkiset tukitoimet sekä pankkien myöntämät maksuohjelmahuojennukset ovat myös painottuneet pandemiasta eniten kärsineille palvelutoimialoille, mikä lisää riskiä pankkien ongelmaluottojen kasvusta, kun tukitoimet päättyvät¹. Tätä riskiä lieventää kuitenkin se, että pandemiasta pahiten kärsineille toimialoille myönnettyt luotot kattavat vain noin 7 % suomalaispankkien yritysluottokannasta. Eniten kärsineiden toimialojen osuus yritysluotoista onkin Suomessa Euroopan alhaisimpia (Kuvio 9). Lisäksi kolme eniten kärsinyttä yritystoimialaa työllistää vain noin 11 % Suomen työllisistä, mikä osaltaan myös rajoittaa näiden toimialojen yritysten vaikeuksien ja irtisanomisten mahdollisia vaikutuksia kotitalouksien taloudelliseen tilanteeseen ja tätä kautta myös pankkien kotitalousluottojen luottoriskeihin. Elinkeinoelämän keskusliiton heinäkuun 2021 suhdannebarometrin mukaan palvelualojen yritysten paine työvoiman supistamiseen on pienentynyt merkittävästi, sillä ennätysasuuri osuus yrityksistä raportoi osaavan työvoiman puulan merkittävimmäksi kasvun esteeksi.

Kuvio 9. Eniten kärsineiden yritystoimialojen osuus suurimpien eurooppalaispankkien yritysluottojen kokonaismäärästä maaliskuussa 2021

Lähde: EBA

Kiinteistösektoriluottojen laatu pysynyt vakaana

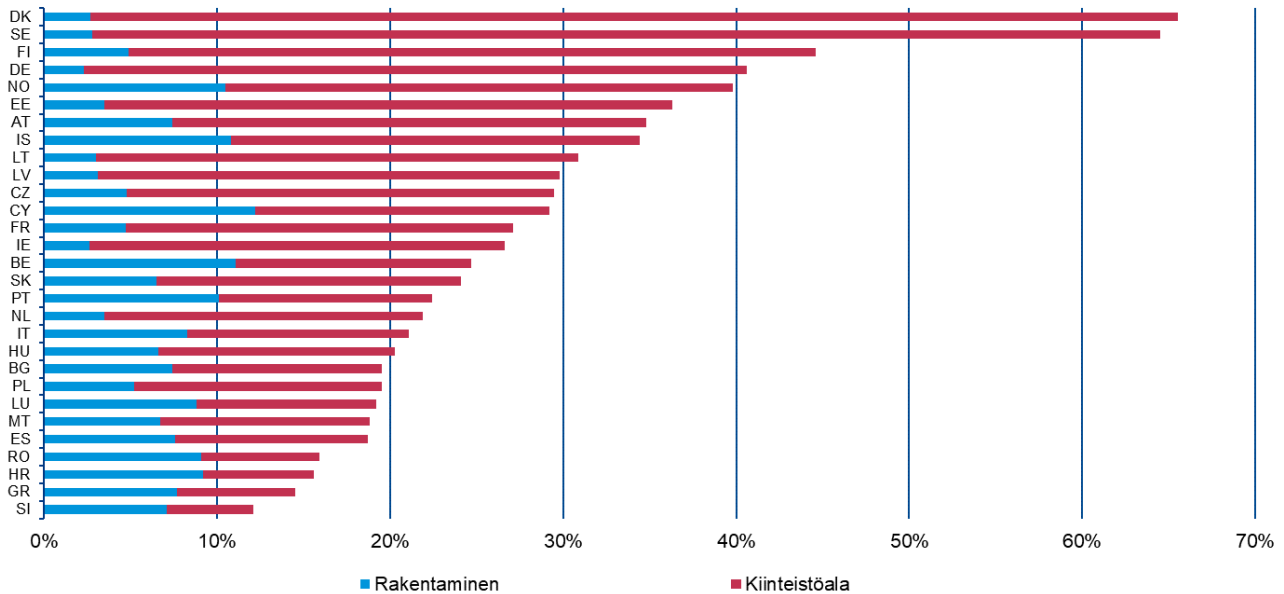
Suomen pankkisektorin luottoriskien näkökulmasta on erityisen tärkeää, miten pandemian vaikutukset heijastuvat kiinteistösektorille, sillä kiinteistösektori on suomalaispankkien yritysluottojen merkittävin yksittäinen vastuukeskittymä. Suomalaispankeilla ja Suomessa toimivilla ulkomaisten pankkien talletuspankkitoimintaa harjoittavilla sivuliikkeillä oli luottoja kiinteistö- ja rakennusalan yrityksille yhteensä noin 98 mrd. euroa kesäkuun 2021 lopussa². Kiinteistö- ja rakennusalan luottojen osuus pankkien yritysluotoista onkin Suomessa ja muissa Pohjoismaissa Euroopan korkeimpia (Kuvio 10).

¹ Ks. tarkemmin Finanssivalvonta (2021): [Koronapandemia iskenyt eri toimialoihin eri voimakkuudella – suomalaispankeilla hyvät edellytykset tukea talouden jälleerakennusta](#)

² Sisältää myös luotot ulkomaisille yrityksille.

Kuvio 10. Kiinteistö- ja rakennusalan luottojen osuus suurimpien eurooppalaispankkien yritysluottojen kokonaismäärästä maaliskuussa 2021

Lähde: EBA

KTI Kiinteistötiedon kevään 2021 markkinakatsauksen ja RAKLI-KTI Toimitilabarometrin perusteella koronakriisi on vaikuttanut hyvin eri tavalla kiinteistösektorin eri toimijoihin. Siinä missä pandemia on rasittanut erityisesti pahiten kärsineiden toimialojen, kuten majoitus- ja ravitsemusalan sekä joidenkin vähittäiskaupan alatoimialojen yritysten vuokranantajia, vuokra-asuntomarkkinoiden sekä logistiikka- ja yhteiskuntakiinteistöjen kehitys on sen sijaan pysynyt vakaampana ja näkymät valoisampina. Finanssivalvonnan työeläke-, henki- ja vahinkovakuutusyhtiöille teettämän, kiinteistösijoitusten arvostuksia ja niiden ajantasaisuutta kartoittavan kyselyn tulokset viestivät myös kiinteistömarkkinoiden eri segmenttien erilaisista näkymistä¹.

Koronakriisin mahdolliset rakenteelliset vaikutukset eri kiinteistömarkkinasegmenttien näkyisiin ja sijoittajakysyntään ovat edelleen epäselviä. Pandemia on kiihdyttänyt työskentely- ja kulutusikäntöjen pidempiaikaisia muutostrendejä ja lisännyt erityisesti toimisto- ja liiketilöiden kysynnän epävarmuutta. Etätöiden nopea yleistymisen voi vähentää joidenkin yritysten tilatarpeita pysyvästi. Toisaalta toimistotilojen laatu- ja turvallisuusvaatimukset voivat myös kiristyä, mikä saattaa heikentää etenkin vanhempien toimistotilojen kysyntää. Toimistotilamarkkinoiden näkymiä leimaa myös erilaisten kiinteistötyyppien kysynnän eriytyminen. Arvostetuilla toimistoalueilla sijaitseville matalariskisille toimistokiinteistöille (ns. prime-kohteet) löytyy toimitilabarometrin mukaan kysyntää, mutta syrjäisempien korkeamman riskin kohteiden myyntiedellytysten arvioidaan olevan varsin heikkoja. Myös liiketilamarkkinoilla eri kiinteistötyyppien näkymät vaihtelevat. Verkkokaupan kasvun seurauksena kauppakeskusten ja kivijalkaliikkeiden tilanne voi pysyä synkkänä pitkäänkin, kun taas esimerkiksi päivittäistavarakaupan ja logistiikkakiinteistöjen näkymät vaikuttavat valoisammilta.

Suomalaispankkien kotimaiset kiinteistösektoriluotot² ovat painottuneet vahvasti asuntomarkkinoille. Suomen Pankin luottotietoraportoinnin perusteella suomalaispankkien kotimaisista kiinteistösektoriluotoista noin kaksi kolmannesta (n. 38 mrd. euroa) on asuntoyhteisöille myönnettyjä luottoja, joista noin

¹ Ks. [Finanssivalvonnan valvottavatiedote 7.6.2021](#)

² Luotot suomalaisille kiinteistö- ja rakennusalan yrityksille.

puolet on Tilastokeskuksen arvioiden mukaan kotitalouksien nimissä olevia asunto-osakeyhtiölainoja. Merkittävä osa muista asuntoyhteisöluotoista on myönnetty erilaisille julkisille tai julkisen tuen piirissä oleville kiinteistösijoitus- ja hallinnointiyhtiöille sekä yleishyödyllisille yhteisöille, mikä osaltaan pienentää näihin luottoihin liittyviä luottoriskejä. Muita kiinteistö- ja rakennusalan yrityksille myönnettyjä luottoja suomalaispankeilla oli noin 18 mrd. euroa kesäkuun 2021 lopussa.

Suomalaispankkien kiinteistösektoriluottojen painottuminen asuntomarkkinoille pienentää pankkien luottoriskejä, sillä asuntomarkkinoihin liittyvissä luotoissa ongelmaluottojen osuudet ovat selvästi varsinaisia liikekiinteistöluottoja matalampia. Suomen Pankin luottotietoraportoinnin perusteella arvotaan alentuneiden ja luottoriskiltään kohonneiden luottojen osuus muissa kiinteistösektoriluotoissa oli kesäkuun 2021 lopussa yli kolminkertainen asuntoyhteisölainoihin verrattuna. Lisäksi KTI Kiinteistötiedon markkinakatsauksen ja RAKLI-KTI Toimitilabarometrin mukaan asuntomarkkinoiden tuotot ja tuotto-odotukset ovat pysyneet toimitilamarkkinoita parempina ja asuntomarkkinoiden asema kiinteistösijoitusmarkkinoiden suurimpana sektorina on vahvistunut pandemian aikana.

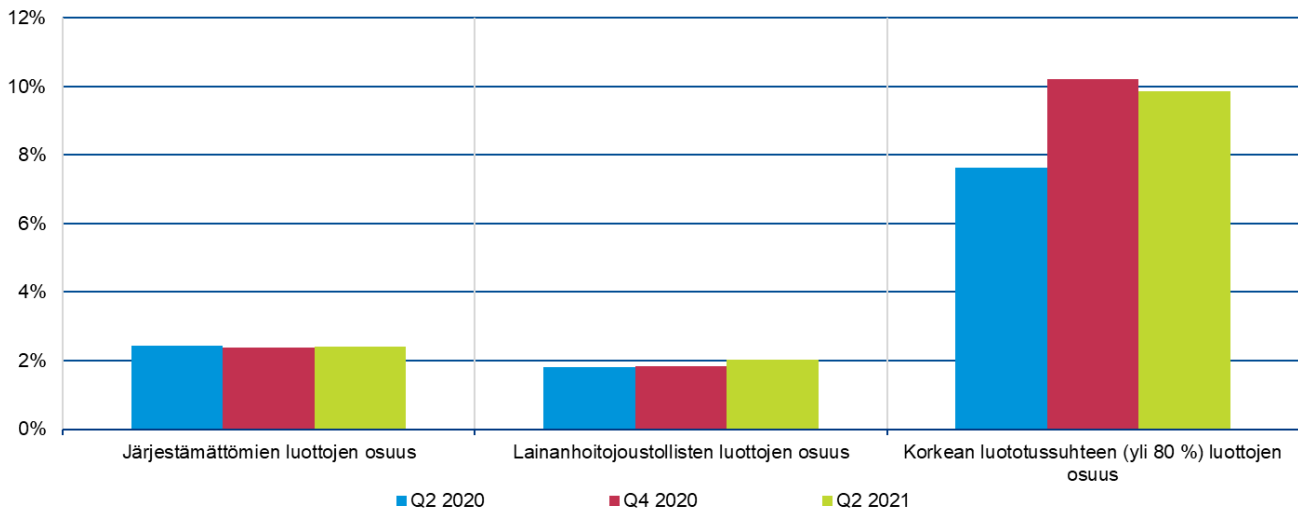
Toisaalta suomalaispankkien yritysluottojen vahva kytkeytyminen asuntomarkkinoihin lisää suorien asuntolainojen ohella pankkien haavoittuvuutta asuntomarkkinalähtöisille kriiseille. Korkotason mahdollinen nousu kasvattaisi myös suoraan kiinteistömarkkinoilla toimivien velallisyriyten tai -yhteisöjen velanhoidorasitusta, sillä suomalaispankkien kotimaisista kiinteistösektoriluotoista lähes 90 prosenttia on vaihtuvakorkoisia ja lyhennystavaltaan sellaisia, että korkotason muutos vaikuttaa maksuerien suuruuteen. Suurimmassa osassa näistä luotoista korkojen mahdolliselta nousulta ei ole suojauduttu korkokatolla.

Suomen pankkisektorin kiinteistösektoriluottojen riskeihin vaikuttaa olennaisesti myös muiden Pohjoismaiden kiinteistömarkkinoiden kehitys, sillä suomalaispankkien kiinteistö- ja rakennusalan luotoista noin 44 % on myönnetty muihin Pohjoismaihin kuin Suomeen. Liikekiinteistövakuudellisten luottojen määrällä mitattuna muut Pohjoismaat kattavat noin 63 % Suomen pankkisektorin liikekiinteistövakuudellisten luottojen kokonaismäärästä.

Suomalaispankkien järjestämättömien ja lainanhoitajustollisten liikekiinteistövakuudellisten luottojen¹ määrät ovat kokonaisuudessaan pysyneet suhteellisen vakaina ja maltillisina pandemian aikana (Kuvio 11). Liikekiinteistövakuudellisten ongelmaluottojen osuus on pienempi kuin Suomen pankkisektorin yritysluotoissa keskimäärin. Suomalaispankkien järjestämättömien liikekiinteistövakuudellisten luottojen osuus oli Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) tietojen perusteella Euroopan kolmanneksi matalin maaliskuussa 2021. Kiinteistövakuuksien arvojen mahdollisesta laskusta aiheutuvat luottotappioriskit ovat myös maltillisia, sillä suomalaispankkien liikekiinteistövakuudellisista luotoista vain noin 10 prosentissa luoton arvo suhteessa kiinteistövakuuden arvoon on yli 80 %. Euroalueella vastaava osuus oli vuoden 2020 lopussa noin 30 prosenttia. Suomen pankkisektorin korkean luototussuhteen lainojen osuus on kuitenkin kasvanut pandemian aikana. Pankkiryhmiä väliset erot liikekiinteistövakuudellisten luottojen luototussuhteissa sekä ongelmaluottojen määrissä ovat huomattavia.

¹ Sisältää myös luotot ulkomaisille yrityksille.

Kuvio 11. Suomalaispankkien liikekiinteistövuokaudellisten luottojen laatu

Lähde: Finanssivalvonta

Suomen pankkisektorin kriisinsietokyky eurooppalaista keskitasoa vahvempi

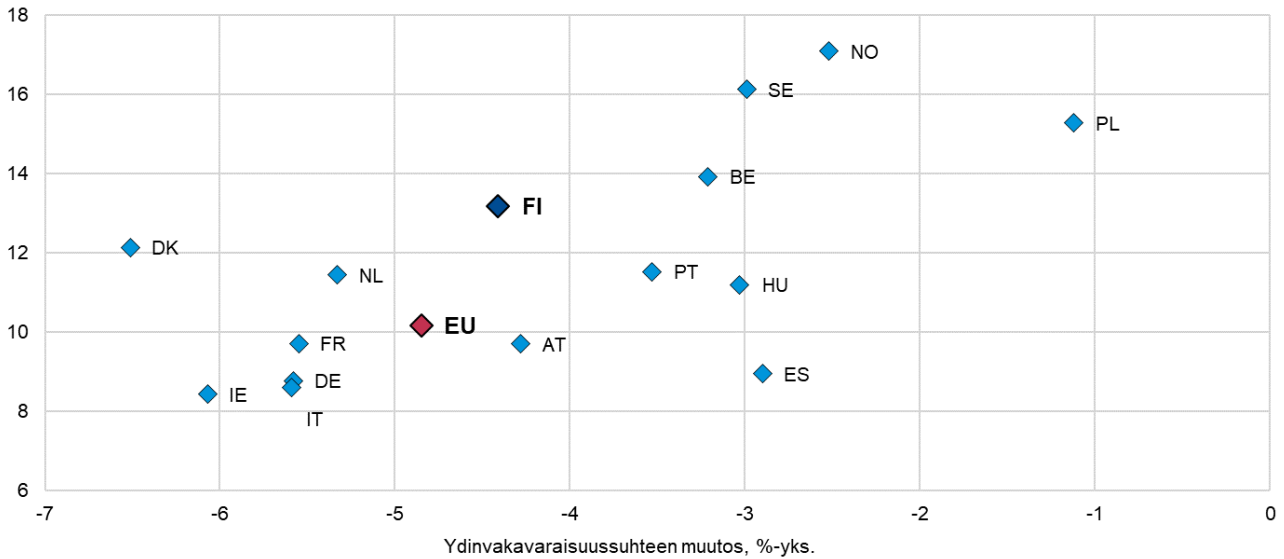
Talousnäkymien kirkastumisesta ja suhteellisen vakaana pysyneestä luottokannan laadusta huolimatta suomalaispankkien on edelleen perusteltua varautua luottotappioiden ja ongelmaluottojen kasvuun. Uudet virusmuunnokset ja tautitilanteen viimeaikainen pahentuminen sekä maailmanlaajuisesti tarkasteltuna vielä suhteellisen pieni rokotekattavuus pitävät talouskehityksen alasuuntaiset riskit koholla. Lisäksi osa koronakriisin vaikutuksista yritysten taloudelliseen tilaan ja näkymiin realisoituneeseen vasta viiveellä. Mittavat tukitoimet ovat saattaneet osaltaan pidentää näitä viiveitä ja myös piilottaa joidenkin yritysten pidempiaikaisia taloudellisia vaikeuksia. Kotitalouksien korkea ja edelleen kasvava velkaantuneisuus heikentää puolestaan kotitalouksien häiriönsieto- ja kulutuskykyä tulevaisuudessa kriiseissä ja lisää näin myös pankkien luottotappioriskejä.

Suomalaispankit voivat edelleen kattaa tulevia luottotappioita vuoden 2020 aikana kirjatulla luottotappiovarauksilla, sillä suurinta osaa varauksista ei ole vielä purettu. Vahvojen pääomapuskurien ja luottokannan hyvän laadun ansiosta suomalaispankeilla on kokonaisuudessaan hyvät edellytykset sietää tappioita ja jatkaa reaalityalouden tukemista, vaikka toimintaympäristö heikkenisi merkittävästikin. EBA:n ja Finanssivalvonnan heinäkuussa 2021 julkaisemat stressitestitulokset viestivät osaltaan suomalaispankkien keskimääräistä vahvemmasta kriisinsietokyvystä¹. Stressitestitulosten valossa Suomen pankkisektorin ydinvakavaraisuussuhde olisi vakavan stressiskenaarion jälkeenkin Euroopan vahvimpiä (Kuvio 12). Tulosten mukaan suomalaispankkien luottokannan laatu pysyisi myös selvästi eurooppalaista keskitasoa vahvempaan toimintaympäristön merkittävästä heikkenemisestä huolimatta (Kuvio 13).

¹Ks. [Finanssivalvonnan lehdistötiedote 30.7.2021](#)

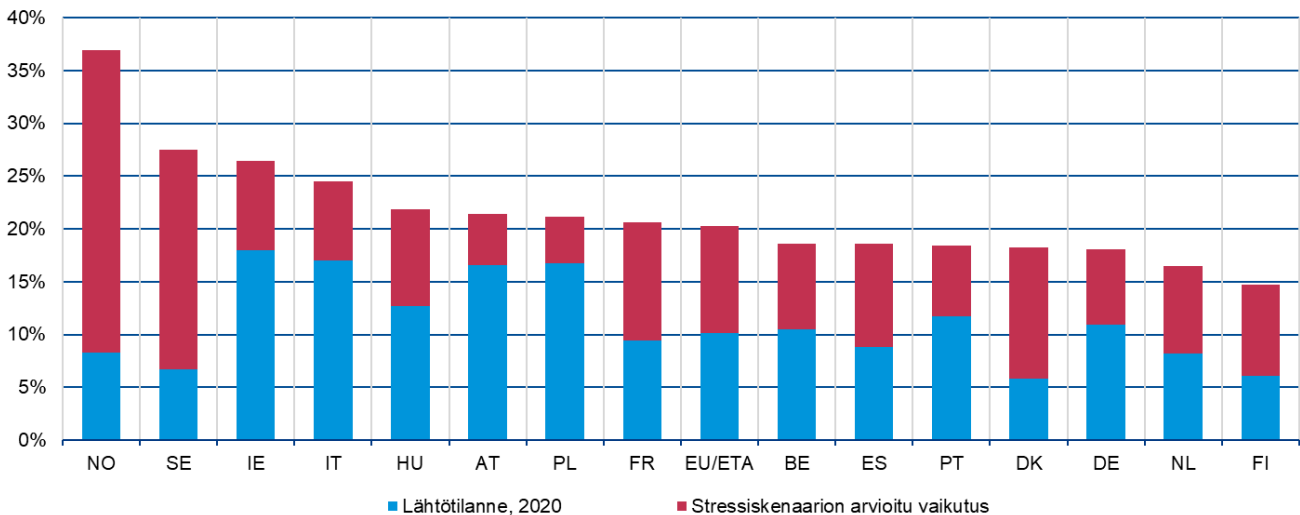
Kuvio 12. Suurten eurooppalaisten pankkien ydinvakavaraisuussuhteiden muutokset ja ydinvakavaraisuussuhde ennusteperiodin lopussa EBAn stressitestien heikon kehityksen skenaariossa

Ydinvakavaraisuussuhde, 2023

Lähde: EBA

Kuvio 13. Luottoriskiltään kohonneiden ja arvoltaan alentuneiden saamisten osuudet EBAn stressitestien heikon kehityksen skenaariossa

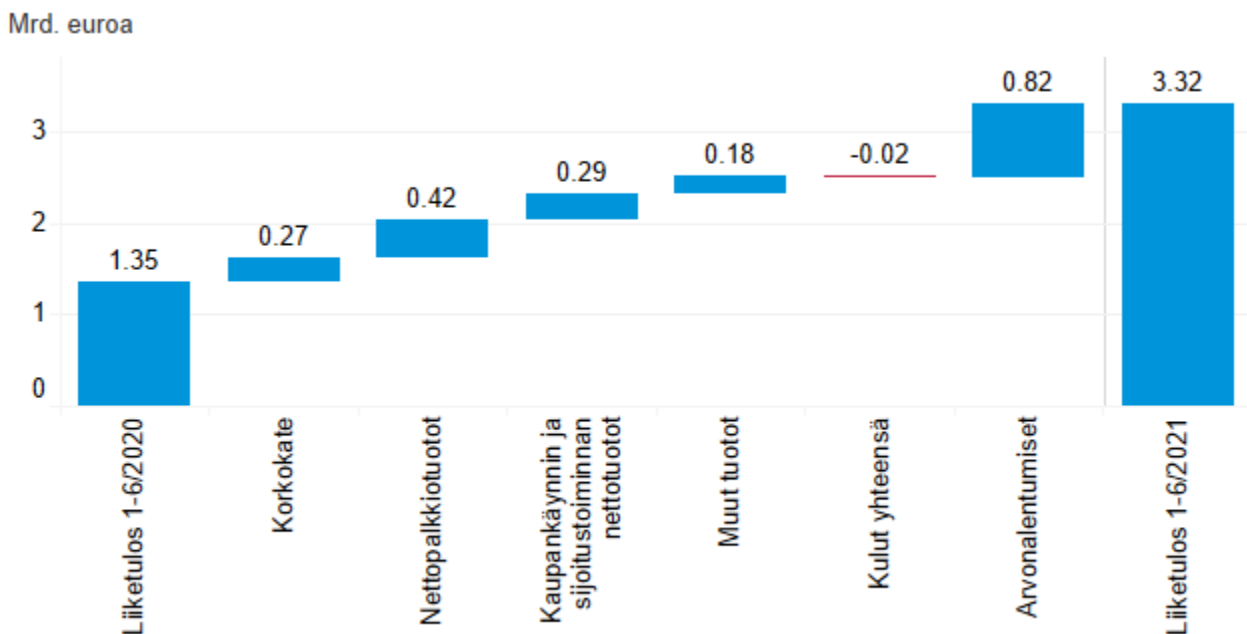
Lähde: EBA

Pankkisektorin liike-tulos vahvistui arvonalentumisten laskun ja tuottojen kasvun siivittämänä

Suomen pankkisektorin kannattavuus vahvistui tammi-kesäkuussa 2021 merkittävästi talouden elpymisen ja sijoitusmarkkinoiden positiivisen vireen tukemana. Suomalaispankkien yhteenlaskettu liike-tulos nousi 3,3 mrd. euroon (1–6/2021: 1,4 mrd. euroa). Kannattavuuden parantuminen oli laaja-alaista, sillä lähes kaikkien pankkiryhmien liike-tulos kohentui selvästi vuoden takaiseen verrattuna.

Pankkisektorin kaikki päätuottoerät kasvoivat ja arvonalentumiset supistuivat merkittävästi (Kuvio 14). Merkittävää tulosparannusta selitti osittain vertailukauden poikkeuksellisen heikko tulos. Pankkisektorin liike-tulosta vertailuvuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla heikensivät merkittävät arvonalennuskirjaukset ja markkinahintojen voimakas heilahtelu erityisesti vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä. Toisaalta suomalaispankkien alkuvuoden 2021 yhteenlaskettu liike-tulos kasvoi yli 50 prosentilla myös tammi-kesäkuuhun 2019 verrattuna. Suomen pankkisektorin vuoden 2021 toisen neljänneksen liike-tulos oli parempi kuin yhdenkään aiemman vuosineljänneksen liike-tulos Nordean pääkonttorin siirron jälkeen.

Kuvio 14. Suomen pankkisektorin liike-tuloksen kehitys

Lähde: Finanssivalvonta

Tuotot kasvoivat laaja-alaisesti

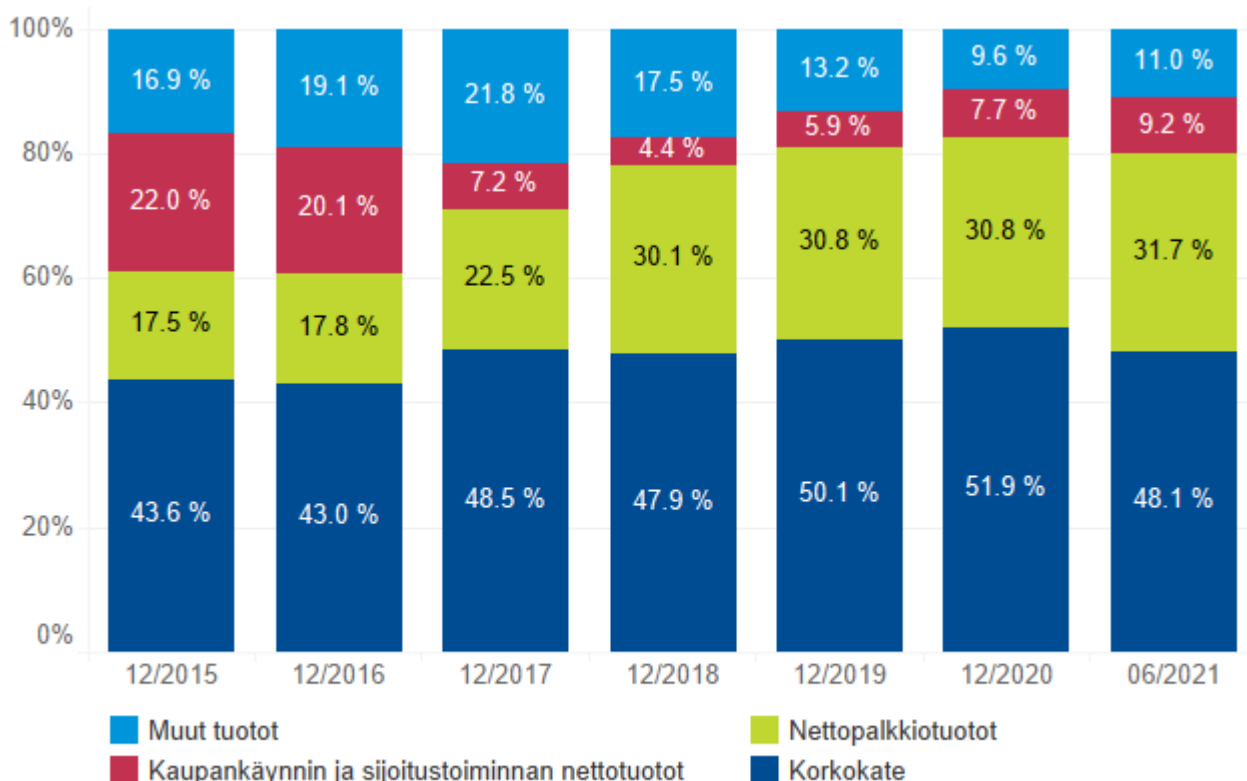
Suomalaispankkien yhteenlasketut tuotot kasvoivat lähes 1,2 mrd. eurolla (+18 %) vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Nettopalkkiotuotot kasvoivat noin 420 milj. eurolla (+22 %). Erityisesti arvopaperisidonnaiset palkkiotuotot kasvoivat vahvasti sijoitusmarkkinoiden suotuisan kehityksen ja omaisuudenhoidossa olevien varojen kasvun siivittämänä. Omaisuudenhoidosta saadut palkkiot on suomalaispankkien suurin yksittäinen palkkiotuottoerä noin 38 prosentin osuudella.

Sijoitusmarkkinoiden vahva vire vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla kasvatti myös suomalaispankkien kaupankäynti- ja sijoitustoiminnan nettotuottoja noin 290 milj. eurolla (+75 %). Nettotuottojen kasvua selitti erityisesti osakemarkkinoiden suotuisa kehitys. Toisaalta tuottojen voimakasta kasvua selitti myös vertailuvuoden heikko ensimmäinen neljännes, jolloin pankkien nettotuotot jäivät markkinahintojen voimakkaan heilahtelun vuoksi poikkeuksellisen mataliksi.

Suomen pankkisektorin liiketulosta vahvisti myös korkokatteen 270 milj. euron (+8 %) kasvu. Korkokatteen kasvua tuki edullisen keskuspankkirahoituksen kasvu, joka pienensi pankkien korkokuluja. Negatiiviset korot paransivat nettomääräisesti suomalaispankkien korkokatetta. Pankit kirjasivat veloistaan noin 100 milj. euroa enemmän korkotuottoja kuin varoistaan korkokuluja. Vielä vuosi sitten negatiivisten korkojen nettovaikutus oli korkokatetta pienentävä. Pankkien luotonannon kasvu tuki osaltaan myös korkokatteen vahvistumista. Korkokate on edelleen suomalaispankkien merkittävin tuottoerä noin 48 prosentin osuudella (2020: 52 %) (Kuvio 15).

Kuvio 15. Suomen pankkisektorin tuottojen rakenne

Lähde: Finanssivalvonta

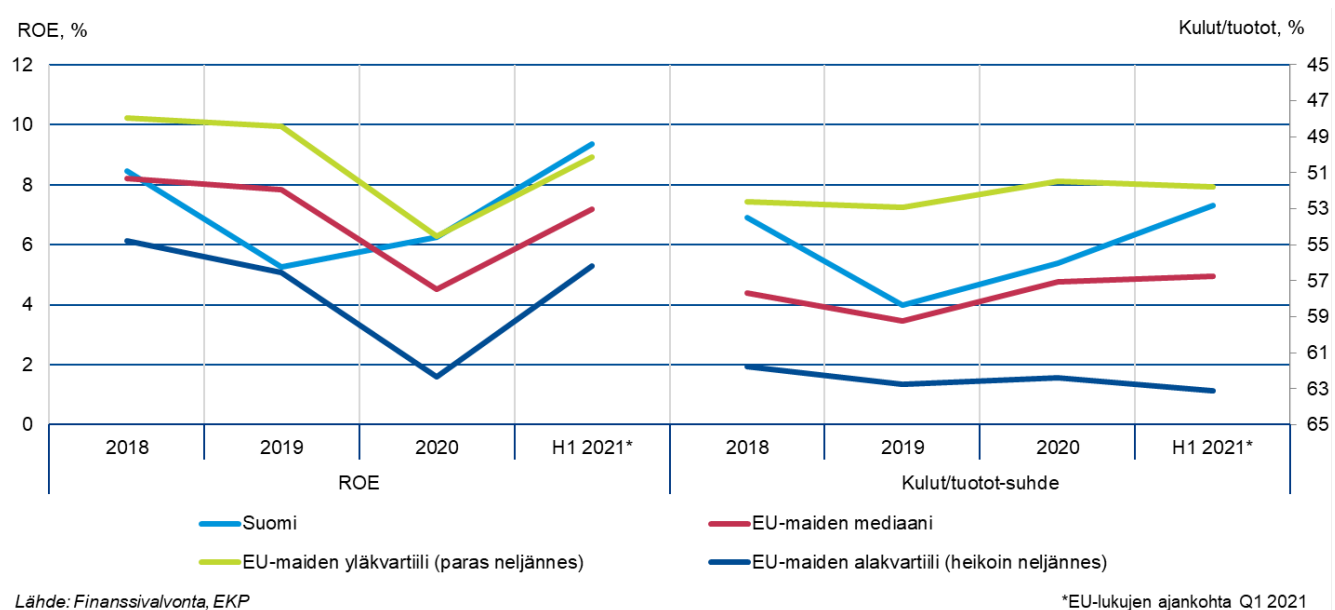
Pankkisektorin kulut pysyivät vertailuvuoden tasolla noin 4,0 mrd. eurossa. Henkilöstökulut nousivat vajalla 7 prosentilla, kun taas muut hallintokulut laskivat noin 6 prosenttia. Henkilöstökulujen nousua selittivät muun muassa yksittäisten yrityskauppojen aiheuttama henkilöstömäärän kasvu sekä tulospalkkiojaksotukset. IT-kulujen pienentyminen selitti muiden hallintokulujen supistumista.

Suomen pankkisektorin kannattavuus pysynyt pandemian aikana eurooppalaista keskitasoa vahvempuna

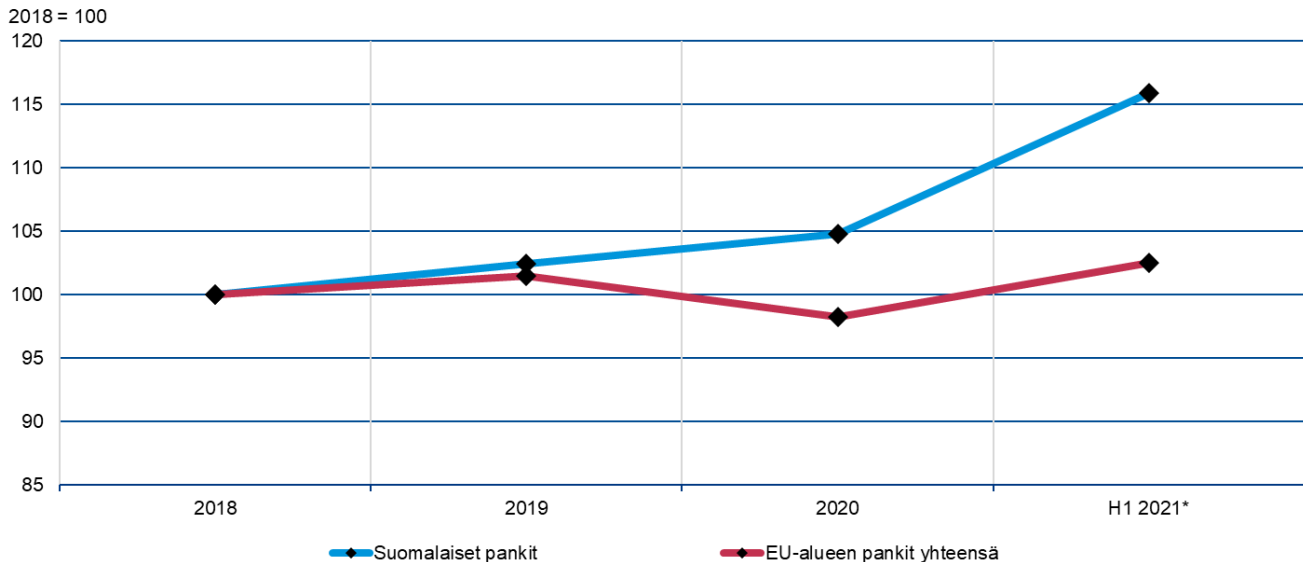
Suomen pankkisektorin kannattavuus on pysynyt koronakriisin aikana eurooppalaispankkien keskimääräistä tasoa parempana. Suomalaispankkien keskimääräinen oman pääoman tuotto (ROE) nousi vahvan tulosparannuksen myötä 9,6 prosenttiin vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla (1–6/2020: 4,2 %). Kehitys oli samansuuntaista muualla Euroopassa. Arvon alentumisen merkittävä supistuminen sekä tuottojen kasvu paransivat myös muiden EU-maiden pankkisektorien kannattavuutta huomattavasti. Suomalaispankkien ROE sijoittui sekä vuoden 2020 että tammi-kesäkuun 2021 lukujen valossa EU-maiden parhaimpaan neljännekseen (Kuvio 16).

Suomalaispankkien tuottojen vahva kasvu paransi myös sektorin tehokkuutta mittaavaa kulut/tuotot-suhdetta. Suomen pankkisektorin kulut/tuotot-suhde oli vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla 52,8 % (1–6/2020: 60,1 %). Suomalaispankkien kulut/tuotot-suhde oli eurooppalaista keskitasoa vahvempi mutta jäi hieman EU-maiden parhaasta neljänneksestä.

Kuvio 16. Suomen pankkisektorin oman pääoman tuotto (ROE) ja kulut/tuotot-suhde muihin eurooppalaispankkeihin verrattuna

Suomalaispankkien keskimääräistä vahvempaa kannattavuuskehitystä vuonna 2020 ja alkuvuonna 2021 selitti selvästi keskimääräistä pienempien arvonalentumiskirjausten lisäksi myös peruspankkitoiminnan tuottojen vahva kasvu. Suomalaispankkien korkokatteen ja nettopalkkiotuottojen kasvu jatkui vuonna 2020 koronakriisin aiheuttamasta talouden taantumasta huolimatta, kun taas muualla Euroopassa tuotot keskimäärin laskivat (Kuvio 17). Alkuvuonna 2021 suomalaispankkien korkokate ja nettopalkkiotuotot kasvoivat selvästi voimakkaammin kuin Euroopassa keskimäärin.

Kuvio 17. Korkokatteen ja nettopalkkiotuottojen yhteismäärän kehitys Suomen pankkisektorilla ja EU-alueella keskimäärin

Lähde: Finanssivalvonta, EKP

*EU-luvut ajankohdalta Q1 2021

Pandemian, talouden ja sijoitusmarkkinoiden kehitys ohjaa pitkälti suomalaispankkien loppu- ja ensi vuoden kannattavuuskehitystä. Mikäli pandemiatilanteen pahentuminen ei merkittävästi hidasta talouden ennakoitua elpymistä, suomalaispankkien kannattavuusnäkymiä voidaan pitää varsin myönteisinä. Suomalaispankkien matalina pysyttelevät varainhankintakustannukset kompensoivat matalien antolainauskorkojen korkokatetta rasittavaa vaikutusta. Toisaalta kevyet rahoitusolot lieventävät pankkiasiakkaiden velanhoitorasitusta ja pienentävät näin pankkien luottotappioriskejä.

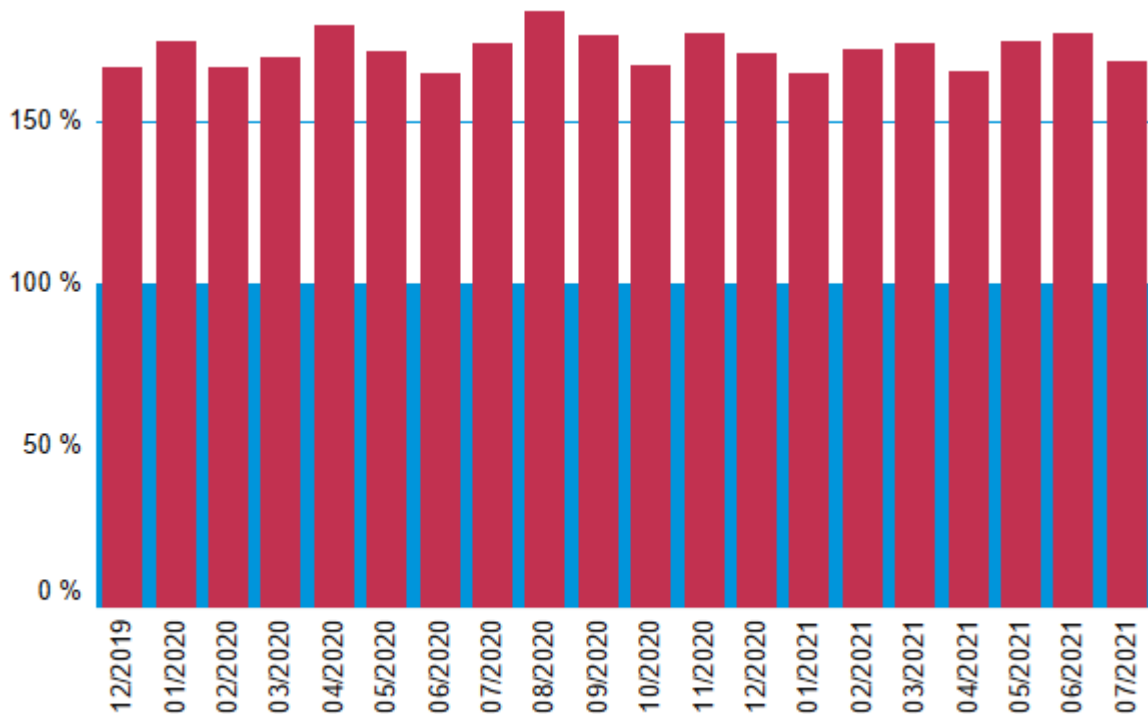
Taloukasvu edistää pankkien liiketoimintavolyymien kasvua ja tukee erityisesti pankkien korkokatteen ja nettopalkkiotuottojen kehitystä. Yritysten investointikysynnän elpymisen ennakoidaan Finanssiala ry:n julkaiseman pankkibarometrin sekä Euroopan keskuspankin (EKP) luotonantokyselyn perusteella piristävän yritysluottojen kysyntää. Asuntoluottojen kysyntä on pysynyt vahvana lähes koko pandemian ajan ja pankit odottavan kysynnän myös pysyvän vilkkaana. Kulutuslaskujen kysyntä kasvaa pankkien kortti- ja maksuliikenteen palkkiotuottoja. Pandemian aikana merkittävästi lisääntynyt sijoitus- ja säästämisinto tukee myös pankkien palkkiotuottoja.

Suomalaispankkien kannattavuus voi kuitenkin jäädä selvästi ennakoitua heikommaksi, mikäli pandemia- ja talouskehityksen alasuuntaiset riskit realisoituvat ja pankkien luottotappiot ja ongelmaluotot kääntyvät kasvuun. Sijoitusmarkkinoiden riskilisten äkillinen uudelleenhinnoittelu voisi myös heikentää suomalaispankkien tuottoja tuntuvasti. Suomen pankkisektorin tuloksen herkkyyttä markkinahintojen muutoksille lisää se, että suomalaispankkien taseesta noin kolmannes on käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja, joiden arvonmuutokset heijastuvat suoraan pankkien tulokseen tai omaan pääomaan. Euroopassa vastaava osuus oli keskimäärin vajaa 23 prosenttia maaliskuun 2021 lopussa.

Suomalaispankkien maksuvalmiusasema pysynyt vahvana

Suomalaispankkien maksuvalmiusasema pysyi vahvana vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Suomen pankkisektorin keskimääräinen maksuvalmiussuhde (LCR) pysytteli 164 ja 177 prosentin välillä tammi-heinäkuussa 2021 ja oli heinäkuun lopussa 168 % (Kuvio 18). Suurten eurooppalaispankkien keskimääräinen LCR-suhde oli 174 prosenttia maaliskuun 2021 lopussa.

Kuvio 18. Suomen pankkisektorin LCR-suhde ja -vaatimus (100 %)

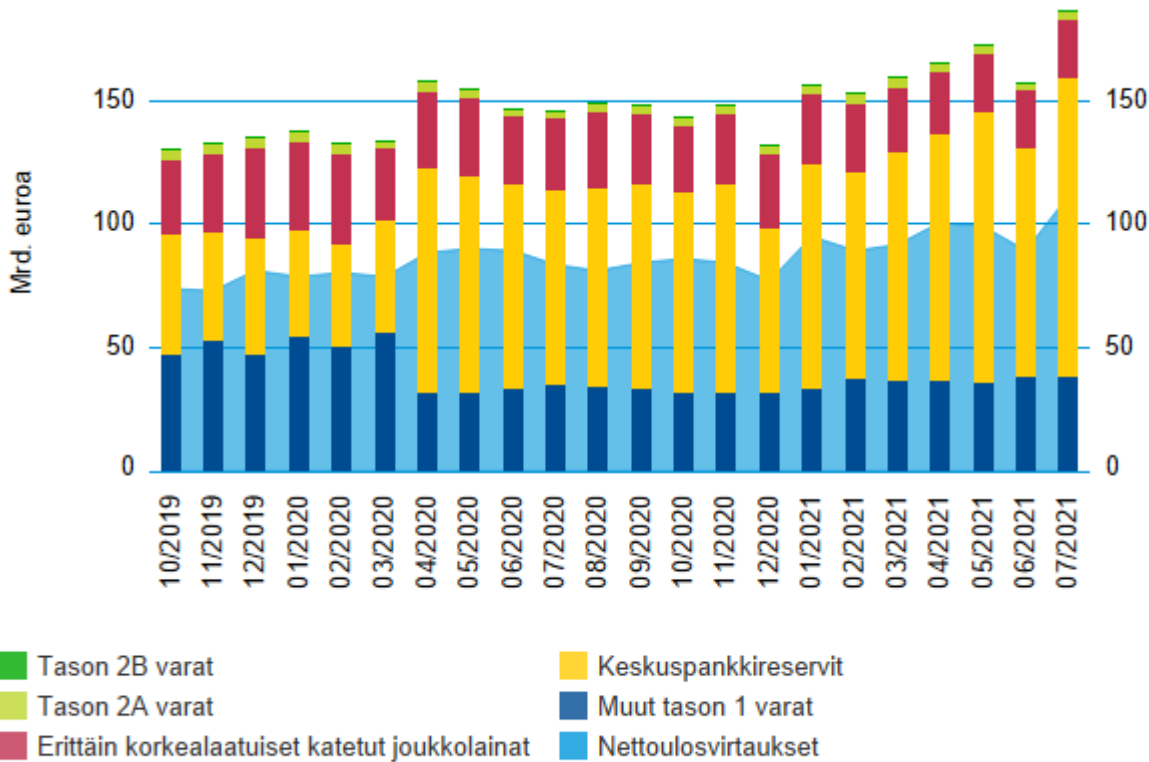

Lähde: Finanssivalvonta

Suomalaispankkien LCR-vaatimuksen täyttämiseen kelpaavat likvidit varat nousivat heinäkuussa 2021 ennätyskorkealle tasolle 186 mrd. euroon (Kuvio 19). Likvidit varat nousivat tammi-heinäkuussa noin 41 prosentilla vuodenvaihteeseen verrattuna. Kasvua selittää pääasiassa keskuspankkireservien kasvu. Suomalaispankkien LCR-reservien laatu on pysynyt kokonaisuudessaan vahvana, sillä 98 prosenttia reserveistä koostuu kaikkein likvideimmistä tason 1 varoista¹.

¹ Likvidit varat on jaettu LCR-asetuksen mukaisiin luokkiin. Tason 1 varojen likvidiys on erittäin korkea sisältäen käytännössä keskuspankkisaamiset, valtiostuut ja muut julkisyhteisövaruut. Tason 2A ja 2B varojen likvidiys on korkea.

Kuvio 19. Suomalaispankkien likvidit varat

Lähde: Finanssivalvonta

Pankkien LCR-suhde kuvaa hyvälaatuisten likvidien varojen riittävyttä suhteessa 30 päivän stressiperiodin mukaisiin laskennallisiin nettoulosvirtauksiin, mutta ei kerro pankkien likviditeetin riittävydestä 30 päivän periodin jälkeen eikä pankin muusta likviditeetin hankintakapasiteetista. Likviditeetin riittävyttä yli 30 päivän periodilla voidaan arvioida esimerkiksi selviytymishorisontilla¹, joka mittaa sitä, kuinka pitkään likvidit varat riittävät kattamaan pankin nettoulosvirtaukset.

Suomen pankkisektorin selviytymishorisontti oli kesäkuun lopussa 5 kuukautta (12/2020: 4 kk). Selviytymishorisontin pidentymistä selittää pääasiassa suomalaispankkien likvidien varojen kasvu. Suomen pankkisektorin selviytymishorisontti on kuitenkin edelleen lyhyempi kuin euroalueen merkittäville pankeilla keskimäärin (3/2021: 7 kk). Tämä johtuu pääasiassa siitä, että suomalaisilla pankeilla on likvidejä varoja suhteellisesti vähemmän kuin euroalueen merkittäville pankeilla keskimäärin.

¹ Selviytymishorisontille ei ole vakiintunutta laskentamenetelmää vaan eri pankkien ja viranomaisten laskelmat ja laskelmien oletukset voivat poiketa huomattavasti toisistaan. Finanssivalvonnan käyttämä selviytymishorisontti kuvaa ajanjaksoa, jonka kuluessa pankkien likvidit varat (counterbalancing capacity, CBC) eivät enää riitä kattamaan pankkien nettorahoitustarvetta. Laskelmissa oletetaan, että kassavirrat realisoituvat sopimusten mukaisissa aikakausissa ja että mitään sopimuksia ei uusita. Eräpäivättömien erien oletetaan erääntyvän tasaisesti ensimmäisen vuoden aikana.

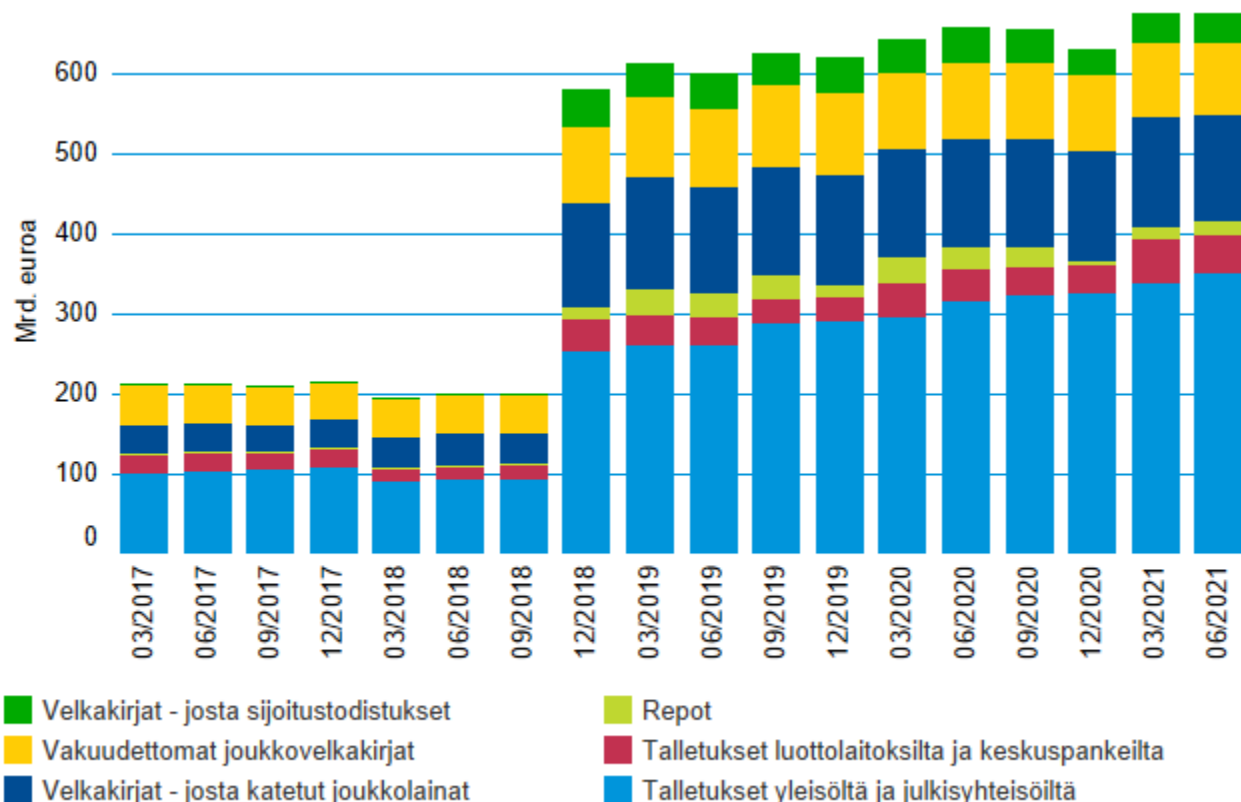

Talletusten ja keskuspankkirahoituksen kasvu pienentänyt joukkovelkakirjarahoituksen tarvetta

Pankkien likviditeettitilanne on yleisesti pysynyt vahvana sekä Suomessa että muualla Euroopassa. Talletukset ovat kasvaneet, markkinaehtoisen varainhankinnan kustannukset ovat laskeneet ja samaan aikaan keskuspankit ovat tarjonneet rahoitusta houkuttelevilla ehdoilla. Talletusten ja keskuspankkirahoituksen kasvu on muuttanut pankkien varainhankinnan rakennetta koko Euroopassa ja vähentänyt tarvetta joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuun.

Suomen pankkisektorin varainhankinnan kokonaismäärä kasvoi 9 prosentilla vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Talletukset, takaisinostosopimukset ja sijoitustodistukset lisääntyivät, kun taas vakuudettomat ja katetut joukkovelkakirjat vähenivät (Kuvio 20). Talletusten lainoja nopeampi kasvu pienensi suomalaispankkien rakenteellista rahoitusvajetta ja laski luottojen ja talletusten suhteen 138 prosenttiin (12/2020: 147 %). Markkinavarainhankinnan tarpeesta viestivä suhdeluku on kuitenkin edelleen Euroopan korkeimpia.

Kuvio 20. Suomen pankkisektorin varainhankinnan rakenne

Lähde: Finanssivalvonta

Keskuspankkirahoituksen voimakas kasvu on nostanut eurooppalaispankkien varojen vakuussidonnaisuutta (*asset encumbrance*). Myös Suomen pankkisektorin taseen sitoutuneisuus kasvoi erityisesti koronapandemian alkuvaiheessa, mutta on pysytellyt suhteellisen vakaana vuoden 2020 lopusta lähtien. Suomen pankkisektorin taseen sitoutuneisuus oli 29,4 prosenttia kesäkuun lopussa (12/2020: 29,8 %).

Suhde on hieman korkeampi kuin EU-alueella keskimäärin (3/2021: 28,8 %). Vaikka keskuspankkirahoitus on koronakriisin aikana kasvanut merkittävimmäksi vakuussidonnaisuuden lähteeksi Euroopassa, suomalaispankkien varoja sitoutuu edelleen selvästi eniten katettujen joukkolainojen vakuudeksi. Liikkeen laskettuihin velkakirjoihin sitoutuu yhteensä 63 prosenttia sitoutuneista varoista. Keskuspankkirahoitus ja johdannaiset selittävät kumpikin 13 prosenttia taseen sitoutuneisuudesta.

Siinä missä edullisen keskuspankkirahoituksen merkittävä kasvu on tukenut eurooppalaispankkien likviditeettiä ja luotonantokykyä, se on myös lisännyt pidemmän aikavälin jälleenrahoitusriskiä etenkin niillä pankeilla, joiden riippuvuus keskuspankkirahoituksesta on suuri. Toisaalta pankkien on varainhankintasuunnitellussaan varauduttava myös pandemian aikana kertyneiden huomattavien kotitalous- ja yritystalutusten mahdolliseen purkautumiseen, kun kotitalouksien kulutus normalisoituu ja yritysten investointikysyntä elpyy. Vahvat likviditeettipuskurit, suhteellisen monipuoliset ja hajautetut varainhankintakanavat sekä vahvan vakavaraisuuden mahdollistamat edulliset markkinavarainhankinnan kustannukset suojaavat kuitenkin suomalaispankkeja talletusvarainhankinnan mahdolliseen supistumiseen liittyviltä riskeiltä. Lisäksi keskuspankkirahoituksen suhteellisen pieni osuus suomalaispankkien varainhankinnasta lieventää keskuspankkirahoituksen erääntymiseen liittyvää jälleenrahoitusriskiä.

Kaikki suomalaispankit täyttävät kesäkuussa voimaan astuneen pysyvän varainhankinnan vaatimuksen

Pankkipakettiin sisältynyt pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) tuli sitovana voimaan kesäkuun 2021 lopussa. Vaatimuksen tarkoituksena on rajata pankkien varojen ja velkojen maturiteettieroja sekä vähentää liiallista riippuvuutta lyhytaikaisesta markkinavarainhankinnasta. Vaatimuksen mukaan pankin käytettävissä olevan pysyvän rahoituksen on riitettävä kattamaan pankin varainhankintatarpeet (vaadittu pysyvä rahoitus) yhden vuoden aikajänteellä sekä normaali- että stressitilanteissa.

Suomen pankkisektorin NSFR-suhde oli kesäkuun lopussa keskimäärin 119 prosenttia. Kaikkien pankkien suhdeluku oli selvästi yli 100 prosentin vähimmäisvaateen. Suomalaispankkien käytettävissä oleva pysyvä rahoitus (507 mrd. euroa) ylitti vaaditun pysyvän rahoituksen (426 mrd. euroa) noin 81 mrd. eurolla. Käytettävissä olevasta pysyvistä rahoituksesta vähittäistalletukset kattavat noin 33 prosenttia ja velat, joiden vastapuoli on tuntematon¹, noin 36 prosenttia. Suurin osa (86 %) suomalaispankkien vaaditusta pysyvistä rahoituksesta aiheutuu pankkien myöntämistä lainoista.

Suomalaispankkien markkinariskit maltillisella tasolla

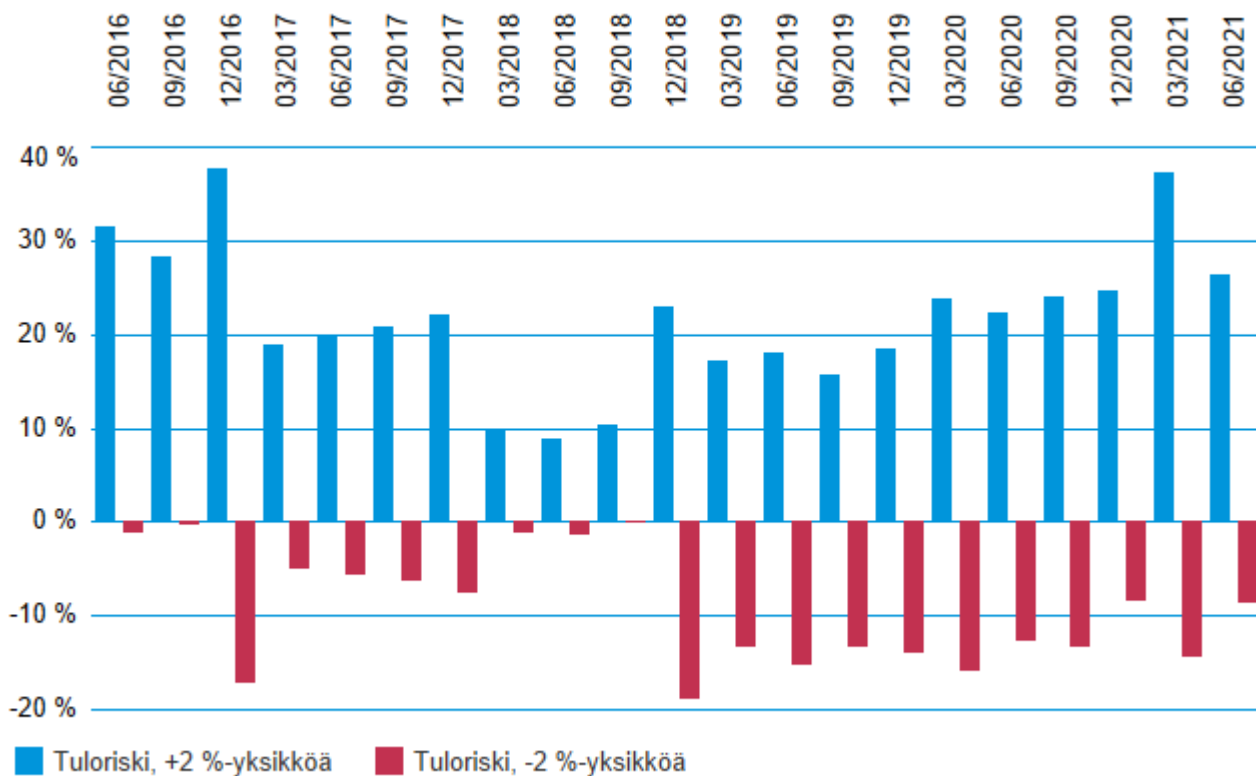
Suomen pankkisektorin markkinariskit ovat maltilliset. Valtaosalla pankeista ei ole lainkaan kaupankäyntitoimintaa ja lisäksi sekä hyödyke- että valuuttariskit ovat vähäiset. Markkinariskin pääomavaateen osuus kaikista pääomavaateista onkin sektoritasolla keskimäärin vain 2,4 prosenttia.

Pankin omistamiin velkakirjoihin liittyvä riski velkakirjan liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden laskusta eli ns. spread-riski sekä rahoitustaseen korkoriski ovat suurelle osalle suomalaispankeista merkittävimmät markkinariskit. Rahoitustaseen korkoriskiä arvioidaan rahoituskatteen muutosta kuvaavalla tulorisikillä sekä rahoitustaseen laskennallista muutosta kuvaavalla nykyarvoriskillä. Rahoitustaseen korkoriskiä on arvioitava useilla eri skenaarioilla huomioiden sekä korkokäyrän yhdensuuntaiset muutokset että käyrän muodon muutokset.

¹ Sisältää pysyvän rahoituksen liikkeeseen lasketuista arvopapereista, joiden haltijaa ei voida tunnistaa sekä muut velat, joiden vastapuolta ei voida määrittää.

Enemmistö suomalaisista talletuspankeista arvioi, että korkotason 200 korkopisteen nousu parantaa niiden odotettua korkokatetta ja taseen nykyarvoa, kun taas korkotason laskun vaikutuksen arvioidaan olevan negatiivinen tai lähellä nollaa. Korkojen 2 prosenttiyksikön laskun negatiivinen vaikutus talletuspankkien korkokatteeseen oli kesäkuun lopussa keskimäärin -10 % (Kuvio 21). Korkokate reagoi nopeammin korkojen nousuun kuin laskuun. Tämä selittyy osittain luottojen nollakorko- tai marginaalilattioiden antamalla luonnollisella suojalla korkojen laskua vastaan. Tuloriskin mittaamiselle ei ole standardisoitua menetelmää, vaan pankit arvioivat sitä omilla menetelmillään. Tulokset ovat herkkiä laskennassa käytetyille oletuksille ja näin ollen niiden vertailukelpoisuus pankkien välillä on heikko.

Kuvio 21. Suomalaisen talletuspankkiryhmien korkokatteen suhteellinen muutos korkojen lasku- ja noususkenaariossa

Lähde: Finanssivalvonta